

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

Világbéke

Irta: KOSZTOLÁNSZKY ISTVÁN

A világháboru utáni béke megkötésével azt hittük, hogy a háboru fertőző posványából ujjongó hangok kelnek majd szárnyra, melyek milliók és milliók szívének, lelkének ángoló érzésében megfürödve, rózsás hajlalként járják be országok, világrészek szomorúan merengő tájait, hogy bevilágítsanak a gonosz indulatok ama sasfészkébe, melyben a népeket „holt tömegként” kezelték és amelyben a rom és pusztulás füstölgő zsátnokában hatványozott szorgalommal gyökereztek még egy néhány bilineset kívánsolni mindazok számára, akik elég vakmerőek voltak a béke és megnyugvás első sugárát jóleső örömmel fogadni.

De mindhiába. A varázs megtörtetett s a népek társadalmában mesterségesen, mondhatni, művészettel előidézett észbontó ábrándok már tisztán kivethető azon ösvény, amely hovatovább mind jártabbá, élénkebbé válva, hatalmas uttestként vezet a kölesönös megértés, a kölesönös kiengesztelődés, a baráti jobb nyújtásához.

Az egész világ népeinek el nem vitatható békevágya az a látható ösvény, amelyre oly jóleső érzéssel léptünk, hogy onnan végrehaladásra fény szálljon a szélrózsa minden irányába, melynek lángjánál bárki is megtalálhassa a magaválasztott ösvényt, amelyről aztán le nem lépve, csak kezét kell kinyújtania, hogy a világbéke érdekében ellenfele jobbát megszoríthassa.

Ámde az ember úgy van megalkotva, hogy jobban szereti önmagát, mint felebarátját.

Az evangéliumi ige elhangzása óta alig-alig kíséreltük meg annak szellemében cselekedni. Bár az ellenkezőjénél: káros voltáról mindig meg voltunk győződve, mégis azt az utat választottuk, melynek vége a könny, a szenvedés, a nyomor ösvényébe vezetett.

Már pedig a nyomor és szenvedés rossz tanácsadó. A megbocsátás, a kiengesztelődés, a szeretet helyett a bosszú, a türelmetlenség, a gyűlölet dorongjával ékesítjük fel otthonunkat, hogy az önmagunk-teremtette pokol gyötrelmeiért elégtételt szerezzünk.

Szomorú valóság. A testvéri jobb helyett a gyűlölet, a bosszú fegyvere. Nem rettentés-e még csak elgondolni is?...

A bethlehemi jászol isteni fénye nemesak a jök, hanem az eltévelyedettek, a gonoszok házainak tájkáját is ragyogással vette körül. E ragyogás szelid ölében a bűnnek erényné kellett volna változnia, melynek jóságos, bársnyos érintése minden gonosz indulat lángját kioltani volt hivatva. E bethlehemi jászol fénye azonban nem így volt. E fény nem oltotta ki a bűnt, hanem csak megvilágította.

Ezért azzal a tervvel foglalkozik, hogy szövethetik a felkelőkkel és segítséget küld nekik Marokkóba. Lehetséges — írja az Oeuvre —, hogy a német kormány ezt a segítséget úgy képzele el, hogy hadianyagot küld a felkelőknek. Berlinben nagy felháborodást keltett, hogy

a spanyol polgárháború során több német állampolgárt megölték

és a kormánycsapatok valóságos hajtóvadászatot rendeznek a német állampolgárokra.

Barcelona spanyol külügyminiszter egy sajtónyilatkozatában — miként

melynek áldásos, édes karjaiban bármerre nézzen: fényt, derűt, mosolyt lát mindenütt, honnan nem fenyegetik megsemmisítéssel, hanem ahonnan egy állandó sugár, egy állandó fény integet feléje: a világbéke.

Világbéke!... Ezért a magasztos eszméért gyulladt fényre a bethlehemi jászol környéke. Ezért az eszméért sugárzott szét az a fény a világ minden tájára. Ezért az eszméért haltak vértanu halált ezren meg ezren, hogy sirjuk fölött ujjongó unokák áldják emléküket. Ezért az eszméért harcolnak manapság is a kései unokák. S bár a cél felé vezető utat megtalálták, azon meg is indultak, oly bajosan tudnak mégis előre jutni. S ha utjukban meg is üti fülüket az ellenfél békülékeny hangja, az olyan távolról jön, olyan gyöngye, hogy szavát alig érthetik meg.

Meddig kell még haladniuk, míg békejobbot szoríthatnak egymással?...

Ha a mult tragédiáján, a jelen szenvedéseink okulhatna az emberiség; ha az evangé-

liumi ige mélységesen magasztos eszméjét boncolgatná; ha azt cselekedné másokkal is, amit maga óhajt önmagával, bizonyára kevés fáradtságába kerülne, hogy ellenfelét magához hasonlónak: szintén embernek elismerve, őt keblére ölelve, olyan társadalmi életet teremtsen, mely önzetlen szereteten alapulva, gyökerestől pusztítaná ki a gonosz indulatok csiráit. Ha képes volt az isteni Megváltó emberré lenni, emberként tűrni és szenvedni, hogy az élet helyes útjait nekünk megmutassa, nem tehetnénk-e meg mi is azt, hogy nyomdokain haladjunk s tanításain okulva, mi is megkíséreljük, hogy azok szerint éljünk.

A világháború és az azt követő forradalmak polkáiból okvetlenül megtisztultnak kellett kikerülnünk. Honnan van mégis, hogy tizenhét év alatt se voltunk képesek az állandó békét megteremteni?... Honnan van az, bár az egész világ lesi, várja, óhajtja a békét, mégis oly távol van tőlünk, mintha egy egész világ választana el bennünket

tőle?... Gondolunk-e magunkra, családunkra, a jövőre, amikor dacos, felemelt fejvel állunk a megnyugvást ígérő lehetőségek elé, hogy azt megsemmisítő tekintetünkkel magunktól messze üzzük?... Bizonyára nem. Mert önszeretettel vezérel minden egyes lépésünket, minden cselekedetünket és mert a mások jóléte bennünk csak gyűlöletet, irigységet, féltékenységet szül, ahelyett, hogy annak örülnénk. Pedig világos, hogy a mások jóléte a mi jólétünknek a lehetőségét is magában foglalja.

Szálljunk magunkba s a gonosz indulatok súlyos terhét magunkról lerázva, ne késünk a kinyújtott jobbot megragadni; mert az emberi lélek csak a béke ölében találja fel boldogulásának minden eszközét; abban a békében, melynek nincs ellensége, csak védője, melynek édes ölében — bármerre nézzen, csak fényt, mosolyt lát mindenütt, honnan nem fenyegetik megsemmisítéssel, de ahonnan egy állandó fény integet feléje: a világbéke.

Európa válaszuton

A spanyol polgárháború súlyos nemzetközi bonyodalmak árnyékát veti előre — A nagyhatalmak együttes eljárásra készülnek — Spanyolországban a kommunisták kerekednek felül

A spanyolországi polgárháború legfelháborítóbb kísérő jelensége a kommunisták által a papokon és apácákon elkövetett rengeteg gyilkosság. A sok ártatlan és minden politizálástól tartózkodó egyházi személyek kiontott vére az égre kiált és méltán háborítja fel a művelt világot. Az Osservatore Romano, a pápai udvar hivatalos lapja is foglalkozik ezekkel a tömeggyilkosságokkal és megállapítja, hogy

a polgárháború Spanyolországban a marxistáknak ürügyül szolgál papok legyilkolására, templomok felgyújtására és kolostorok lerombolására.

Katalóniában például — mondja a lap — Európa már elérkezett ahhoz a válaszulhoz, ahol dönteni kell arról, hogy az emberiséggel, vagy azon kívül akar-e tovább haladni.

felszólítják a spanyol kormányt a spanyol hadihajóknak a gibraltári tengerszorosból való visszahívására.

A tárgyalások során megbeszéljük az is, hogy mi lesz a teendőnk arra az esetre, ha ez a diplomáciai közbenjárás eredménytelen maradna.

A spanyol földről érkező harctéri jelentések szerint a felkelők újabb sikereket értek el.

Saragosa mellett nagy ütközet volt, amely a kormánycsapatok vereségével végződött.

A kormánycsapatok itt nagy veszteségeket szenvedtek. A vereség oka az, hogy Marrat kormánypárti tábornok az Ebro folyó völgyében előrehaladva teljesen védtelen hagyta seregének két szárnyát, aminek az volt a következménye, hogy

a menetelő hadoszlopot a felkelők két oldalról egyszerre megtámadták.

A felkelők gépfegyverei a kormánycsapatok között borzalmas pusztításokat végeztek. Marrat tábornok csapatai végül is fejvesztetten megfutamodtak.

San Sebastian környékén a kormánycsapatok ugyancsak nagy vereséget szenvedtek. Itt a győzelmet Molla tábornok kitünő tüzérége és a felkelők légi raja vívta ki.

Barcelonában, Katalonia fővárosában, tovább dühög a féktelen kommunista terror. Itt még

a vonatokat is a kommunista propaganda szolgálatába állítják.

Az összes személykocsikat szovjet ci-

Német és olasz versengés

Északafrikáért

A spanyolországi polgárháború Marokkóval kapcsolatosan foglalkoztat más országokat is. Így az Oeuvre című párisi lap berlini tudósítás alapján azt írja, hogy

a német kormány kedvezőnek találja az alkalmat, hogy Északafrikában megvesse a lábát.

Ezért azzal a tervvel foglalkozik, hogy szövethetik a felkelőkkel és segítséget küld nekik Marokkóba. Lehetséges — írja az Oeuvre —, hogy a német kormány ezt a segítséget úgy képzele el, hogy hadianyagot küld a felkelőknek. Berlinben nagy felháborodást keltett, hogy

a spanyol polgárháború során több német állampolgárt megölték

és a kormánycsapatok valóságos hajtóvadászatot rendeznek a német állampolgárokra.

Barcelona spanyol külügyminiszter egy sajtónyilatkozatában — miként

arról beszámoltunk — kijelentette, hogy Olaszországnak is igen átlátszó tervei vannak Marokkóval. Ezzel kapcsolatosan Casablancából az a hír érkezik, hogy ott hat repülőgépből álló olasz légi rajt láttak. Ezek

az olasz repülőgépek Spanyolországba irányába szállottak.

A part közelében két vizirepülő motordefektus miatt kényszerleszállást végzett. Az egyik légi jármű felborult és a személyzet négy embere meghalt, kettő pedig súlyosan megsebesült. Az olasz repülőgépek harci felszereléssel ellátva, mindazonáltal municiót nem vittek magukkal. A másik négy repülőgép hír szerint minden baj nélkül megérkezett Spanyolországba.

Az angol, francia, olasz és portugál kormányok között tárgyalások folynak, amelyeknek célja, hogy az illető kormányok Madridban teljesen egyöntetű eljárást kövessenek. A négy földközi tengeri állam azzal a tervvel foglalkozik, hogy

merrel láttak el, azonkívül a vonatok, amelyek átmennek francia földre, rengeteg francia nyelvű röpiratot hoznak magukkal. Ezek a röpiratok felszólítják a francia kommunistákat, kövessék a spanyol példát és

keressék a pokolba a francia szocialista kormányt.

A Popolo di Roma című olasz lap közli Franco tábornok kijelentését, amely szerint Andaluzia-tartomány teljesen a felkelők kezén van. Malaga kivételével valamennyi Földközi-tengeri spanyol kikötőben a felkelők parancsolnak. Több spanyol hadihajó egymásután csatlakozott a felkelőkhez. Ezek között vannak a Balears, Canarias és Espagna nevű cirkálók is.

A franciaországi Bayonneba egy német hajó érkezett, amely Gijonból és

Santanderből számos menekültet hozott. Ezek borzalmas dolgokat beszélnek a spanyolországi eseményekről.

A kormány nem képes gátat vetni a kommunisták féktelenkedéseinek.

A magántulajdont nem tartják tiszteletben még a külföldi állampolgárokkal szemben sem. Gijonban megöltek husz polgárt, mert tiltakozott vagyonának elvétele ellen.

Cabanelas tábornok, a felkelők által alakított nemzeti kormány miniszterelnöke Londonba és Tokióba táviratot intézett, amelyben

bejelentette az új kormány megalkotását.

Az új kormány székhelye Burgos és célja a marxista kormány megbuktatása és az általa életbeletett nemzetpusztító

rendszer megdöntése.

A Guadarrama hegységben a felkelők lelőtték a kormány egyik hárommotoros repülőgépet. Megállapították, hogy a repülőgép szovjetorszag eredetű volt. A felkelők kormánya rámutat arra, hogy

Moszkva pénzeli a madridi kormányt.

Köztudomásu, — mondja a nyilatkozat — hogy a madridi kormány a kommunista internacionálé utasítására cselekszik.

A Reuter távirati iroda jelentése szerint a spanyolországi polgárháboru jelenlegi mérlege a következő:

huszonkilenc tartomány és valamennyi gyarmat a felkelők birtokában van, husz tartomány pedig még a kormány hatalmában van.

Anglia is eladott repülőgépeket

Párisban bombaként hatott az a hír, hogy hat olasz repülő Spanyolországba indult, akik közül kettő Orán mellett kényszerleszállást végzett. Megállapították, hogy a leszállott repülőgépek fegyverekkel és lőszerrel voltak ellátva.

Az olasz pilótákat, akik polgári ruhában voltak, a további rendelkezésig internájkák és a két repülőgépet lefoglalják.

A hír francia kormánykörökben nagy megdöbbenést keltett. A lapok szerint az olaszoknak ez a cselekedete bonyodalomra vezethet. Az Echo de Paris, a francia nagyvezérkar lapja, azt írja, hogy az olaszok eljárása ellenkezik a nemzetközi jogszabásokkal.

A spanyol felkelők nem tekintik a hadviselő félnek és azokat nem lehet sem fegyverekkel, sem repülőgépekkel segíteni.

A Populaire című lap azt írja, hogy az olasz repülőgép eljárása még súlyos következményeket von maga után.

Rómába tegnap reggel érkezett meg a hír az olasz repülőgépnek a Spanyol-Marokkó irányába való elindulásáról. Olasz hivatalos helyen ezzel kapcsolatosan semmiféle nyilatkozatot nem tesznek. A hírt se nem cáfolják, se nem erősítik meg. Hangsúlyozzák, hogy

Olaszország semleges a spanyolországi polgárháborúval szemben.

Angliában a közvéleményben nagy felháborodást váltott ki az a körülmény, hogy angol repülőgépeket adtak el Spanyolországban. A Baldwin miniszterelnök ezzel kapcsolatosan kijelentette, hogy

a spanyoloknak kizárólag polgári repülőgépeket adtak el és az angol kormánynak nem áll jogában, hogy az ilyen adásvételt megakadályozza.

A Spanyolországban eladott angol repülőgépek ügyével kapcsolatosan az egyik angol repülőgépgyár, amely eladóként szerepelt, nyilatkozatot tett közzé, amely szerint tizenkét darab régi Focker típusu repülőgépről van szó. Ezt a tizenkét gépet már régebben kislejtették és eladásukat a lapokban hirdették. Mikor bevő jelentkezett,

örömmel kötötték meg a vásárt, de nem tudták azt, hogy a gépeket a spanyolok részére veszik meg.

Lisszabonból érkezett jelentés szerint a spanyol felkelők tegnap elfoglalták Guadarrama falut, ahol a kormánycsapatok főhadiszállása volt.

Lisszaboni újságok menekültek elbe-

szélései alapján borzalmas dolgokat írnak a spanyolországi kommunisták cselekedeteiről. Azokban a városokban és tartományokban, amelyekben a madridi kormány az ur, a kommunisták mindent elkövetnek, hogy a népet megnyerjék a maguk számára.

A falvakban rögtönzött földosztást rendeznek, a városokban pedig kiosztják a kommunisták között az üzletekben található árukat.

Az ipari munkásokat és a napszámosokat az előkelő és gazdag polgárok fényűzéssel berendezett lakásaiban helyezik el. A bíróság, rendőrség és egyéb hivatal aktáit kihordják az irattárakból és nyilvánosan elégetik.

A bankokból nagyon sok pénzt harcolnak, amelyet elvtársaik között kiosztanak.

A kommunisták letartóztatták Carrasco tábornokot, a felkelők egyik ve-

Angliában elkészült a sztratoszféra-repülőgép, mely tizenhat kilométer magasságban nyolc óra alatt teszi meg az utat Amerikába

Az angol légügyi miniszterium a Bristol-gyár által készített repülőgépekkel titkos próbarepüléseket végzett. Ezek a repülőgépek teljesen fémből készültek, Pegazus-rendszerű motorral vannak ellátva és könnyedén elérhetnek tizenhat kilométeres magasságot. Az angol sztratoszférarepülőgép részleteit hét peccéses titok őrzi. Csak annyit lehet tudni, hogy a repülőgépnek légmentesen elzárt fiülkéje van, motorai a legritkább légrétegben is működnek és pilótája a légnyomásnak ellentálló vé-

zérét, valamint tizenhét tisztjét. Valamennyit halálra ítélték és az ítéletet a városháza termében hajtották végre rajtuk. Összekötözött kezekkel a falhoz állították őket és velük szemben tíz kommunista katonát állítottak fel. Carrasco tábornok az utolsó pillanatban arra kérte a katonákat, hogy ne a fejére, hanem a mellére célozzanak. A következő pillanatban

megindult a lövöldözés és körülbelül hatvan lövést adtak le az elítéltekre, akik szívát löve holtan östék össze.

Rómában kiadott hivatalos jelentés szerint az illetékes miniszteriumba eddig még semmi megbízható értesítés nem érkezett a spanyol Marokkóba indult olasz repülőgépekről. A sajtóból szerzett értesülés alapján megindították a vizsgálatot és ennek befejezése előtt semmiféle nyilatkozatot nem tesznek.

kony alumíniumlemezekkel bélelt, villanással fűthető ruházatot és újrendszert oxigénisakat visel. A sztratoszférarepülőgépnek harcászati szempontból felbecsülhetetlen az értéke, mert a legnagyobb elhárító ágyuk lövései sem érhetik el. Nagy jelentősége van a gépnek a békés légi közlekedés terén is, amelyet valósággal forradalmasít. A gép a magas légrétegekben óránként 500—1000 kilométer gyorsaságot is elér és az utat Londontól Newyorkig hatnyolc óra alatt teheti meg.

Német megállapítás

A bécsi tüntetés ellenkezik a német-osztrák egyezményvel

Schuschnigg osztrák kancellár Klagenfurtban nagy beszédet mondott. Ebben hangsúlyozta, hogy Ausztria felelős államférfiainak kötelessége mindent elkövetni a német birodalommal való viszony normalizálására. Hangsúlyozta, hogy

a belső ellenséggel nyíltan és féltelen nélkül kell szembeszállni.

A nemzeti szocialista probléma Ausztriának belpolitikai ügye. A nemzeti szocializmussal kapcsolatosan felvetődik a kérdés, vajjon ezeknek a tüntetéseknek

van-e pozitív beállítottsága Ausztria szabadságának és függetlenségének ügyére. Miután erre a kérdésre nem lehet igennel válaszolni, ennél fogva

minden kompromisszum kizárt.

Schuschnigg beszédét azzal fejezte be, hogy ezt külön kell hangsúlyozni és aláhozni.

A bécsi lapok még mindig terjedelmes cikkekben foglalkoznak a tegnapi tüntetéssel és megállapítják, hogy a rendőrség százharminc személyt tartóztatott le. Ezek közül sokan vannak, akik

néhány nap előtt politikai amnesztiában részesültek. Ezekből most megvonják az amnesztiát kedvezményét.

A bécsi német követség a legutóbbi eseményekkel kapcsolatosan kommiunikét adott ki, amelyben kijelenti, hogy **a tüntetés tényleg ellentmond az Ausztria és a német birodalom között létrejött egyezmény szellemének.**

A követség azonban hangsúlyozza, hogy a német birodalom nemzeti szocialista szervezetei teljesen távol állanak a mozgalomtól és az a körülmény, hogy a tüntetőkkel együtt egy német állampolgár is letartóztattak, még nem igazolja azt, hogy az illető a tüntetés vezetője, vagy szellemi kezdeményezője lett volna.

Liszt Ferenc

emlékének hódolt világszerte a zeneművészet a tegnapi mára virradó éjszakán. Most mult ötven éve annak, hogy Liszt Ferenc a halhatatlan magyar zeneióriás 1836 július 31-én este örökre lehunyt szemét, Bayreuthban. Már súlyos betegen érkezett oda, hogy résztvegyen a Tristán első bemutató előadásán, már az elmulás bélyegét hordozta arcán, ahogy ott ült viaszszapadán a diszhelyen. Tudta a sorsát. Ez az év az én halálom éve lesz, mert péntekkel kezdődik, — mondta már jóelőre. Ez a csodálatos szellemű ember ugyanis babonásan félt a péntektől. Pénteken semmire sem vállalkozott és semmibe sem kezdett. Azonban bármilyen furcsa is volt a nagy embernek ez kicsinyes balhite, a tény az, hogy amitől félt, végzettszerűleg beteljesedett rajta. Valóban meghalt a péntekkel kezdődő évben és épp pénteki napon szállt ki belőle a lélek. Mindenesetre érdekes számunkra ez a kis emberi adalék épp azzal a Liszt Ferencel szemben, akinek félisteni nagyságát már teljes jelentőségében megismerhettük ebben a ragyogó jubileumi évben.

A vörös kakas

rajongója három hónap alatt harminc gyujtogatást követett el

A szabadkai bíróság most ítélkezett Pejics-Tekulyák Gyula huszonhárom esztendősd gazdálkodó felett, aki a mult év decembertől ez év márciusáig a szabadkai külvárosokban harmincegy gyujtogatást követett el. A gyujtogatót a véletlen leplezte le, mire letartóztatták. A vizsgálat folyamán állandóan hangoztatta, hogy a tüzet imádja, a lángoknak nem tud ellentállani és ellenállhatatlan kényszer hatása alatt követi el a gyujtogatásokat. A vádlottat megfigyelés végett a belgrádi elmegyógyintézetbe szállították, ahol az orvosok megállapították, hogy gyógyíthatatlan piromániában szenved. Ennek ellenére azonban két hónapi fogházra ítélte most a szabadkai törvényszék és utasította családját, hogy büntetésének kitöltése után tarfisa állandóan őrizetben, hogy ne gyujtogathasson.

Izgalmas életmentés egy bányai községben

Izgalmas életmentés játszódott le a periami Maros-strand közelében. A Marosban fürdött Niedermayer Károly periami cipészmeister tizennégy éves fia, aki hirtelen örvénybe került. A fiu kétségbeesetten küzdött a hullámokkal, de szerencsétlenségére görcs állt a lábába és alámerült. A közelben csak néhány asszony ült a parton, akiknek segélykiáltásaira figyelmes lett Ferch András festőművész, Ferch nyomban a vízbe ugrott, szerencsésen elért a fiuhoz, aki azonban hirtelen mozdulattal megragadta megmentőjét és kézzel-lábbal beleje csimpaszkodott. A fulladozó fiu kétségbeesett szoritása miatt Ferch András sem tudott uszni és már-már mindketten alámerültek, amikor a festőművésznek sikerült kiszabadítania magát a szoritásból és ereje megfeszítésével a fiut partra vinni.

Tegnap este végre megeredt az epedve várt eső de az időjósok holnapra a hőség további emelkedésével fenyegetőznek

A napok óta epedve várt eső tegnap este végre bekövetkezett. Már egy nappal előbb érkeztek a rádióhírek, hogy Európa nyugati és középső részeiben megindult az esőzés és hogy az óceán felől betört hűvösebb légáramlás kelet felé tart. Tegnap tovább tartott nálunk a rekkenő forróság. Reggel kilenc órakor 30, délelőtt féltizenkettőkor 33, délután félnégy órakor pedig 36 fok melege mutatott a hőmérő árnyékban. Napközben többször jelentek meg az égen kisebb-nagyobb felhősorok, de hamarosan szét is oszlottak. Délután öt óra után a borulás komolyabb jelleget öltött és a levegő érezhetően hűvösödött annak jeléül, hogy a környéken már megeredt az eső. Valamivel

nyolc óra előtt a nehéz, fekete felhőkből villámlás és mennydörgés közepette megeredt a zápor. A sűrű eső azonban csak rövid ideig tartott, de az ég továbbra is erősen borult maradt, ami mindenképpen azt a reménységet keltette, hogy a lehülést hozó eső az éjszaka folyamán megismétlődik. Az eső után a hőmérséklet 24 fokra csökkent le. A meteorológiai intézet tegnap esti jelentése szerint még további élénk északi és északnyugati szél várható, helyenkint esővel vagy zivatarral, néhány helyen jégesóval. A hőmérséklet azonban csak átmenetileg csökken némileg és holnapra a meleg újabb emelkedése várható.

Rablógyilkosokat fogtak, akik beismerték, hogy a Bánságban is számos betörést követtek el

A constantai rendőrség elfogta Silcof Vasile erdélyi illetőségű férfit, aki egyik tettese a buhusi kettős gyilkosságának. Kihallgatása alkalmával beismerte a bűntényt és elmondta, hogy Bacauban is számos betörést követett el. Vallomása alapján a constantai rendőrség letartóztatta még Timbler Manea borbélyt, Sperber Károlyt és a Popescu fivérek, akik a betöré-

seknél Silcof Vasile bűntársai voltak. A Popescu-fivérek beismerték, hogy számos betörést követtek el városunkban, Resitan és Cernautiban is. A banda néhány tagja ellátogatott egy-egy városba és a zsákmánnyal Constantába utazott, ahol a lopott ékszereket értékesítették. A banda tagjait Buhusira kísérik, ahol rekonstruálják velük a kettős rablógyilkosság elkövetését.

Az egyenlőség alapján

A horvát-szerb kérdést úgy kell megoldani, hogy elsősorban a szerbek legyenek megelégedve

A horvát-szerb viszonyban az utóbbi időben látszólag stagnálás állott be. Erre vallott az, hogy hónapok óta semmi különös hír nem érkezett a jugoszláv politika esetleges változásairól. Ebbe a szélcsendbe szolt most bele Szimonovics Milán volt miniszter és jelenlegi szenátor, valamint Janjics képviselő beszéde, amelyekben a horvát-szerb viszonyról foglalkoztak. Mindketten a radikális egységpárt tagjai és a Kraljevóban rendezett négyülésen beszéltek választóikhoz. A horvát-szerb kérdést — mondotta Szimonovics — úgy kell megoldani, hogy elsősorban a szerbek legyenek megelégedve és csak azután a

horvátok. A szerbek igen sokat áldoztak az ország létrehozásáért. A horvátoknak is meg kell adni jogaikat, de ezek nem mehetnek a szerbek rovására. Janjics képviselő szintén hangoztatta, hogy a horvátok mindent megkaptak, amire igényük lehet, ezzel szemben Szerbia visszafeljődik. Támadta a horvátokat és kijelentette, hogy amint nincsenek valamivel megelégedve, nyomban az állam ellen fordulnak és az államforma megváltoztatását követelik. Erre szerb soha nem volna képes. Végül tiltakozott a vád ellen, hogy Szerbiában korrupció lenne.

Leütötte nagynénjét, elrabolta közel kétszáz ezer lejét majd nagy mulatozást csapott, ami vesztét okozta

Resitana vasuti állomás vendéglőjében feltűnt egy fiatal ember, aki nagy mulatozást csapott és szinte dobálódzott a pénzzel. Néhány óra alatt nem kevesebb, mint huszezer lejt költött el. A nagy mulatozásról értesült a rendőrség is, amelynek részéről Tosiu, Teicu és Moraras rendőrkomiszrusok jelentek meg a vendéglőben. Miután megfigyelték a duhajkódó fiatal embert, arra a

meggyőződésre jutottak, hogy a pénzhez, amellyel dobálódzik, valószínűleg bűnös uton jutott. A fiatal embert őrizetbe vették és megmozgatásakor 140.000 lejt készpénzt találtak nála.

Fényképezőgépek

nagy választékban
Lei 250-tól

Káldor fotószaküzletben

I. Piaia I. C. Brătianu 3

A rendőrségen elmondotta, hogy Jordán Ede a neve, tizenhét esztendő és Buziás községből való. Elmondotta továbbá azt is, hogy Binis caras megyei községben él Konrád Regina nevű nagynénje, akinek ott fűszerüzlete van. Tudta, hogy nagynénje nagyobb összegű pénzt takarított meg és elhatározta, hogy azt megszerzi magának. Elutazott Binisre és pedig úgy, hogy oda éjszaka érkezett meg. Belopózott nagynénje házába és az alvó Konrád Reginát egy magával hozott kövel oly erővel vágta halántékon, hogy az idősebb asszony elájult. Azután megkereste az asszony megtakarított százhetven ezer lejét, azt zsebrevágta és ugyancsak még éjszaka a

következő vonattal Resitára utazott. Beismerő vallomása után a rendőrtisztviselőknek hatezer lejt ajánlott fel, ha szabadon bocsátják. Ezek azonban bekisértek az aravítai ügyészségre.

Konrád Reginát a resitai rendőrség telefoni értesítésére a binisi csendőrség eszméletlenül találta ágyában. A szerencsétlen asszonyt beszállították Resitára, ahol ápolják.

Vita a német fegyverkezésről az angol és francia parlamentben

A francia kamarában tegnap Paul Renaud volt pénzügyminiszter válaszolt Blum miniszterelnök július elsején a népszövetségi ülésen elhangzott beszédére, amely szerint gondolni kell az esetleges háborúra, mert a fegyverkezési verseny háborút jelent. Paul Renaud kétségbevonta ezt az állítást és kijelentette, hogy különbséget kell tenni azon nemzetek között, amelyek támadás céljából fegyverkeznek és azok között, amelyek védekezésből fegyverkeznek. Híve a Németországgal való meg egyezésnek, de addig nem látja elérkezettnek az időt a tárgyalásokra, amíg Franciaország megerősödik. A háború elkerülése érdekében a fegyverkezési versenyt a békés nemzeteknek kell megnyerni. Kitért a spanyol helyzetre is és ama véleményének adott kifejezést, hogy nem lehet elkerülni a Földközi-tengeri háborút és ezért Franciaország jól teszi, ha nem avatkozik bele a spanyolországi polgárháborúba. A francia biztonsági politika megmentése érdekében úgy látja, hogy Franciaország-

nak továbbra is Anglia és Amerika mellett kell kitartani.

Az angol alsóház ülésén ifjabb Henderson szintén a németek fegyverkezésével foglalkozott és kijelentette, hogy Németország fegyverkezésének nem szabad pánikot keltenie Angliában. Németország — szerinte — nem zavarhatja meg Európa térképét. Mortley konzervatív képviselő az angol-francia német egyezmény megkötését sürgette. Roberts liberális képviselő azt kérte a kormánytól, hogy támogassa a spanyol kormányt és tiltsa meg az angol hadianyagot gyártó üzemeknek, hogy a spanyol felkelőknek hadianyagot adjanak el. Ezzel szemben Wise képviselő azt ajánlotta, hogy Anglia maradjon semleges a spanyol kérdésben. Azután utalt arra, hogy Németország fegyverkezése aggodalomra ad okot. Végül lord Cramburne bejelentette, hogy az angol kormány jelenleg nem hajlandó Abessziniának az olaszok által történt annektálását elismerni.

Megnehezítik a műkedvelői előadások tartását hogy így kényszerítsék a közönséget a színházba

A közeli hetekben sor kerül az új színházi koncessziók kiadására. Ezzel kapcsolatosan Isac Emil színészeti felügyelő érdekes nyilatkozatot tett. Hangsúlyozta, hogy a kisebbségi színészet leromlása nemcsak anyagi, hanem sokszor erkölcsi okokban is keresendő. A színigazgatók, akik az egyes társulatoknál gyakran havonta váltakoztak, vagy hiányosan, vagy egyáltalában nem adták ki a színészek fizetését. Megtették sok helyen azt is, hogy a színi szezonot önkényesen megrövidítették és nem törődtek azzal, hogy mi lesz a színek bocsátott színészekkel. A színművészeti miniszteriumnak gondja lesz arra, hogy az igazgatók ne ruházhassák át másra koncessziójukat és ezért a jövőben a színigazgatói engedélyeket fényképpel látják el.

Elmondotta azután a színészeti felügyelő, hogy a jövőben a koncessziók kiadásánál megszüntetik az eddigi kerületi rendszert. Bármely színigazgató

az ország bármely városában játszhatik, de ezt a szándékát az illetékes hatóságnál két héttel előbb be kell jelenteni. A színtársulatok megjelölését kívánja Isac felügyelő elősegíteni azzal, hogy a műkedvelői előadásokat megnehezítik. Szerinte ugyanis nem engedhető meg, hogy a gyenge, vagy rossz műkedvelői gárdák telt házak, a színházak pedig üres nézőtér előtt játsszanak. Az itteni színészek kenyerét kívánja biztosítani azzal, hogy külföldi művészeket legfeljebb két hetes vendég szereplésre enged be az országba.

Több színigazgatóban — fejezte be nyilatkozatát Isac Emil — a bizalmam megingott. Ezeket az igazgatókat, akiket véleményem szerint a koncessziót feltétlenül el kell venni, megneveztem a miniszternek.

Ezt bizony okosan tette Isac Emil. Reméljük, hogy a megnevezettek sorából nem hiányzanak Szendreiék sem.

Fellázdak az abesszinek az olaszok ellen akik tüzérséggel és repülőgépekkel verték le a zendülést

Az olaszok abesszini uralmát két nap előtt váratlan esemény zavarta meg. Addis Abebában hirtelen nagy lázadás tört ki és az olasz kormánycsapatoknak csak hosszas harc és sok véréldozat árán sikerült a felkelést elfojtani. Az abesszini fővárosban újra rend és nyugalom van.

A felkelők már hetek óta készültek a lázadásra. Vezérük Kassa herceg fia volt. Titokban gyülekeztek és elrejtőztek az Addis Abeba körüli nagy erdőségekben. Julius 28-án azután a felkelők csapatai egyszerre megrohanta a fővárost. Arra számítottak, hogy a benszüllött lakosság melléjük áll és velük harcol az

olaszok ellen. Ez azonban nem következett be. Addis Abeba benszüllött lakosai közül sokan az olaszok pártjára állottak és a felkelők ellen küzdöttek.

A felkelésről szóló híradás azt mondta, hogy a lázadók leküzdésében nagy része volt a tüzérségnek és a légi hadirajznak. Ebből arra következtettek, hogy a felkelés méretei sokkal nagyobbak voltak, mint azt az első jelentések után vélték. A harcban rengeteg ember elesett. Az olaszok sok foglyot ejtettek. A foglyok között van Petras Abuna abesszini kopt püspök is.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK,

Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyed-
évre 200, félévre 380, egész évre 750 lei

Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyed-
évre 160, félévre 300, egész évre 600 lei

Natóságoknak, közhivataloknak és köz-
üzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak
egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4, negyed-
évre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő.

Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyed-
évre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő.

Telefon:

2-52 este 10 óra után 14-69 vagy 2-49

A „Temesvári Zeitung” nyomda
nyomasa

PUSZI

Ha ember lettél volna — nem irnék rólad.
— Egyszerűen azért, mert emberről nem tu-
dok szépet.

Te kutya voltál. — Hűsleges — becsületes
jó kutya! Szóval rendesebb teremtménye
Istennek — az emberről. Szeretném most azt
írni, amit egymásnak mondunk és az utánad
érdeklődőknek, hogy tizenhárom éves mul-
tál májusban, hogy vak voltál már majdnem
egészen és süket is, hogy úgy mondják spitz-
kutya ebben a korban megvesz...

Egyszóval Puszi: ezért nem váltottunk ki
a sintérektől!

Sokszor kiváltottunk, most nem. Ugy félt-
ünk, hogy megharapod a Gyereket... Ak-
kor Clujra kellene vinni és az olyan sokba
kerü...

Pedig milyen jó voltál a Gyerekhez! Vi-
gáztál rá. Türtél tőle. Féltetted.

Még pólyás volt és új cselédet fogadtunk.
Téged kitiltottunk a szobából, mert féltet-
tük a Gyereket a bacillustól. De amikor el-
mentünk, te besompolyogtál és a kocsija alá
feküdtél, ahonnan hiába kergetett a lány,
nem mentél. Te nem bíztál benne!

Amikor hazajöttünk, az volt az első kér-
désünk, mit keres itt bent ez a dög? Te erre
kitakarodtál. Csak addig őrizted, ameddig
mi megjöttünk.

Jó voltál kutyukám. Jobb mint a „jó ba-
rátaimk”. Nem voltál „uri ember” és nem
„nemes ember”. Nem tudtál beszélni és ha
tudtál is volna, akkor sem csináltál volna
magadnak rikító reklámot a „jó barátság”
címevel...

Tizenhárom évig voltál velünk. Hozzá tar-
toztál az életünkhöz. Mindig tudtad melyi-
künk szomorú. Érezted melyiknek van bá-
nata. Drága, okos fejedet a lelapított fülek-
kel magasra tartva, szomoruan néztél ránk
mindjobban elhomályosuló hűsleges szemeid-
del.

Nem hazudtál. Nem esküdtél hamisan és
nem szórtad becsületszavadat sürrin és ér-
ték nélkül. Mégis hányszor rádförmedtünk
és beléd rugtunk (persze, beléd lehetett).
Pedig soh'se tettél rosszat, csak velünk
akartál lenni, mert szeretted.

És most megfogott a sintér... Es mi ott-
hagytunk. Nem vagyunk hálásak... Ugy
tettünk veled, mint ahogy velünk tetted...

De ez a sorsa a becsületes barátnak.

Rossz lesz hazamenni, mert nem fogadsz
hangos utagással, farkesóválással.

Nemcsak nekünk hiányzol. Kérdezősköd-
nek utánad az utcában és a piaci mézárós-
nál, ahova évek óta minden reggel ellátog-
atsz...

Tizenhárom év sok idő! Ez volt életünk
legezesebb tizenhárom éve. Az azelőtti idő-
ben még fiatalok voltunk és még vártunk
valamit, de rájöttünk közben — na, mind-
egy, hogy mire. Szóval most már tudjuk,
hogy meg minden tovább, ahogy eddig és
várni sincs mit!

Most már nem vagy, Puszi.

Megsiratunk, ahogy ismerőst vagy jóba-
rátot (?) nem siratnánk. Nekünk te voltál
a Jé Barát, a hűsleges, a becsületes és igaz.
Nem fogunk elfelejteni!

Észdadjuk Puszi. (Szentirmay Gizd)

Ma este van

az ujságírók

nyári ünnepélye

a

Pacsirtamezőben

VÖRHENY JARVANY FENYEGET. Fő-
városi jelentés szerint a vörhenyjárvány az
egész országban terjed és egyre nagyobb
mértéket ölt. Miután igen nagy számú ta-
nuló fekszik vörhenyben, a közoktatásiügyi
miniszter azzal a tervvel foglalkozik, hogy a
tanév kezdetét szeptember elejéről későbbre
halasztja el.

— Huszonegy év után visszatért az orosz
hadifogságból. B a l a n Nicolau 1915-ben a
Resita melletti Valiug községből bevonult
katonának és még abban az évben orosz fog-
ságba került. Hozzátartozói nemsokára arról
értesültek, hogy Balant az egyik kelet-szibé-
riai fogolytáborba szállították. Ettől kezd-
ve semmi hír nem érkezett róla. Most aztán
Balan Nicolae huszonegy év után orosz fele-
ségével és négy gyermekkel hazakereszt. A
huszonegy év alatt román anyanyelvét
majdnem teljesen elfelejtette, mert kizárólag
oroszul beszélt.

SOK EZER LEI ÉRTÉKŰ tombolatárgyat
sorsolnak ki az ujságírók mai kertimulatsá-
gán.

— Részeg ember halála. Egyik mura-
vidéki faluból P o l a n e c József hatvan
éves gazdálkodó tehenet hajtott az or-
szágos vásárra. A tehenet jó áron eladta
és azért az egyik kocsmában áldomást
ívt. Este részegen érkezett haza, de
ittas állapotban félt a felesége elé ke-
rülni és azért elhatározta, hogy szóna-
padláson aiusza ki magát. A létra tete-
jén azonban elvesztette egyensúlyát és
lezuhant. Koponyatörést szenvedett és
másfél óra múlva meghalt.

— Sztrájkoló munkások összeütkö-
zése a rendőrséggel. Athénben az építő
ipari munkások bérköveteléseiknek visz-
szautasítása miatt sztrájkba léptek. A
sztrájkolók tüntető felvonulást rendez-
tek és az őket szétozlatni akaró rend-
őrséggel összeütköztek. A munkások
közül többen megsebesültek. Számos
tüntetőt letartóztattak.

— Belesett a késbe, mely kiszurta sze-
mét. Nitchisoara községben R ü d e r József
öt éves kisfiúcska egy éles konyhakéssel ját-
szott. Játék közben olyan szerencsétlenül
esett el, hogy a hegyes kés átfurta egyik
szemét. A szerencsétlen kisfiút Timisoarára
hozták, ahol kezelni alá vették.

— Schenk zsebnyelvkönyvek olasz nyelv-
tana. Szerencsés beosztásánál, ötletes és új-
szerű összeállításánál fogva szinte csodála-
atosan egyesíti mindazokat a tulajdonságo-
kat, amelyeket a sok tanulásra rá nem érő,
de mégis hozzáértéssel és megértéssel utazni
akaró intelligens ember egy kis nyelvkönyv-
ből kívánhat. Az olasz nyelv szókincsének a
föltétlenül elsajátítandó hányada nem elszí-
getelt szavak listáiban van felsorolva, úgy
hogy megtanulásuk kényelmes, nem unalmas
és emlékeztetben tartásuk biztosabb, mint
összefüggéstelen szóhalmozoké. A szövegek
azonkívül még az olaszországbeli külön-
sebb szokásokkal is megismertetnek. Az
olasz nyelvű szöveg alatt mindvégig meg-
van adva, pontos átírásban a helyes kiejtés
és hangsúly, ez alatt pedig az olasz szavak
magyar fordítása. Füzve 50.— lei, minden
könyvkereskedésben, vagy L e p a g e n á l
Cluj.

A Pacsirtamezőben
augusztus 1-én, szombaton este lesz a
Kisebbségi Ujságírók
Nyári ünnepélye

a szanatórium-alap javára

Tombola értékes tárgyakkal / grandiózus műsor / táncverseny

A postára panaszkodnak

zeti létszám folytán már nem kézbesít-
hetik ki a postát délután is, hanem csak
délelőtt. Nagyon idegesek, hogyan vár-
ják ki azt az egy-két hónapot, amíg ez
az átmeneti állapot megszűnik és ismét
életbe lép a napi kétszeri kézbesítési
rendszer. O boldog kis Oradea! Lám a
Bánság fővárosában az ipari és keres-
kedelmi élet legnagyobb gócpontjában
már évek óta csak egyszer van naponta
posta és nem is álmunkdunk arról már,
hogy valaha is másképp legyen.

OLASZORSZÁG ÉS NEMETORSZÁG
RÉSZTVEZ AZ ÖTHATALMI ÉRTEKEZ-
LETEN. Az olasz külügyminiszter közölte a
francia, angol és belga követekkel, hogy az
olasz kormány örömmel fogadja az öthatal-
mi értekezletre vonatkozó meghívást. Azon-
ban tekintettel arra, hogy ezen az értekeze-
ten igen nagy fontosságú problémák kerül-
nek megbeszélésre, szükségesnek tartaná, ha
azt alaposan készítenék elő. Berlinben a né-
met külügyminiszter ugyanabban az időben
fogadta az angol és francia nagykövetet, va-
lamint a belga követet. Közölte velük, hogy
Németország az öt hatalmi értekezletre szó-
ló meghívást elfogadja és a konferencián
képviseletti magát.

— Leon Blum otthon marad. Bel-
grádi jelentés alapján megírtuk, hogy
Leon Blum francia miniszterelnök
augusztusban Belgrádba és onnan Bu-
curestibe utazik. Párisi cáfolat alapján
a belgrádi sajtó most azt írja, hogy a
francia miniszterelnök augusztusban
egyáltalában nem utazik külföldre.

AZ EGÉSZ VÁROS TÁRSADALMA talál-
kozót ad az ujságírók nyári ünnepélyén ma
este a Pacsirtamezőben.

— Egykori bánsági színész halála. Buda-
pesten meghalt ötvennégy esztendő korá-
ban S u g á r Károly, a Nemzeti Színház tag-
ja, aki kiváló jellemszínész volt. Sugár Ká-
roly fiatalságát Timisoarán töltötte, itt vé-
gezte a középiskolát és itt is lépett először
színpadra. Pályáját kisebb társulatoknál
folytatta, majd Budapestre került, ahol ha-
marosan értékelték. Elsőrangú Shakespeare-
színész volt.

— Öregemberek betegségeinél és neurast-
téniaok bajainál reggelenként egy-egy kis
pohár természetes „Ferenc József” keserű-
viz sokszor igazi jótétemény!

— Befutott a vonatba a juhnyáj. Kikin-
da közelében az elmúlt éjszaka Holzi-
nger Ferenc juhász a vasuti töltés mellett
legelő nyáját a pálya másik oldalára akarta
terelni. Csak az utolsó pillanatban vette ész-
re, hogy az éjjeli személyvonat közeledik. A
megijedt birkák azonban ahelyett, hogy le-
rohantak volna a pályáról, egyenesen a mo-
zdonó elé futottak, amely huszonhét juhot
darabokra tépett.

* Budapestre érkezve a Keleti pályaud-
varral szembe a P a r k Nagyszállóban
megtalálja a kényelmét. Leszállított árak. E
lap előfizetőinek 20 százalék engedmény.

— Falusi asszony harakirije. Visag
caras megyei községben C e r p a c Lena
ötvenöt esztendőss asszony hatalmas
konyhakéssel felmetezte a hasát. A
lugoji kórházba szállították, ahol rövi-
desen meghalt. Halála előtt kijelentette,
hogy az öngyilkosságot a jelenlegi nyo-
morúságos gazdasági viszonyok miatt
követte el.

Preservatív. Negyven évi tapasztala-
tunk garantálja a legmodernebb minőséget.
„OLLA” Cisztalin és „OLLA” Tropi-
selyem. Minden gyógyszerárban és
drogériában, ügyeljen az „OLLA”
márkára.

A legszorgalmasabb rádióhallgató?

Ha most e napokban díjat tűznének ki, hogy ki a legszorgalmasabb rádióhallgató, minden versenyen kívül a spanyol király nyerné meg, egész bizonyos. Ilyen érdeklődésre még nem volt példa. Reggeltől estig, estétől reggelig ott ül, sőt bátran elmondhatjuk, el se mozdul a rádió mellől. Annyira érdeklik a hírek! De hát érdekelhetik is. Mert ha Shakespeare hőse azt mondta, hogy egy királyságot egy léért, hát az ő számára is megér egy királyságot egy rádióhír. Például amilyet a mintavásárokról üzennek: — Minden nagyon szép, minden nagyon jól megy, már nagyon várnunk. (F.)

— Az angol király merénylőjének nye. A londoni törvényszék tegnap folytatta M a c M a h o n, az angol király merénylője perének tárgyalását. A törvényszék végül is az esküdtbiróság elé utalta Mac Mahont és így a londoni esküdtbiróság fog feletle ítékezni.

— Postaigazgatóság felügyelőség. A postaigazgatás tekintetében nagyobb szabású átszervezés történt. Ennek értelmében a városunkban működő kerületi postaigazgatóság megszűnt és azt felügyelőségnek alakították át. Ennek a felügyelőségnek a feladata a Bánságban működő postahivatalok fellett az ellenőrzés gyakorlása lesz. A postafelügyelő élén G o l u m b o v i c i Victor eddigi kerületi postaigazgató áll.

— Az istenlátó pásztor a királynál. Carol király tegnap Sinaiában kihallgatáson fogadta L u p u Petrachet a csodalátó pásztor. A királyi kihallgatás után Lupu Petrache Dragoslaveleba utazott, ahol Cristea a Miron pátriárka fogadja.

Ki nem szeretné, hogy mindig egészséges legyen?
Ha gyomorban szenved, görcsök kínozzák, álmatlan éjszakái vannak, fáradt, munkaképtelen, ezen tünetek ellen közismert a világhírű amerikai „Gastro D.” gyógyszer.
Kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 130 lei utánvétellel a Császár-gyógyszertárban, București, Calea Victoriei 124.

Valóságos öröm lesz ezentúl telefonelőfizetőnek lenni

Angliában a telefon megint olcsóbb lett. Minden előfizető évente kétszáz ingyenes beszélgetést kap. Ez a hír gondolkodásba ejtette nálunk is a telefon-társaságot, amely egyre azon töri a fejét, hogyan kedveskedjék az előfizetőknek. Hír szerint augusztus 1-től kezdve a következő újításokat léptetik életbe:

1. Az előfizetőknek megengedik, hogy szemébe dobják az ébresztő órákat, mert a telefon reggelenként az előfizetőket ezen szavakkal ébreszti föl: — Jó reggelt, jó reggelt, aranyos kis előfizető, az Isten éltesse az előfizetés legvégső határáig!
2. Minden téves kapcsolat után három tagu bocsánatkérő küldöttség keresi fel az előfizetőt. Szónok a telefonigazgató.
3. A telefonszámla hiteles szövege: Bocsánatért esedezünk, hogy anyagi

— Csehszlovákia vissza akarja szerezni az elvesztett olasz piacot. Prágai jelentés szerint Csehszlovákia Németország után most már Olaszországgal is igyekszik gazdasági egyezményt létesíteni. Csehszlovákia mindent elkövet, hogy a megtorlások következtében elvesztett olaszországi piacait visszazereze. A napokban egy csehszlovák bizottság Rómába utazik, hogy ott megkezdje a gazdasági tárgyalásokat.

GARDEN PARTY

— Mégis felfüggesztik a palesztinai zsidó bevándorlást. Ugy látszik, hogy a zsidók aggodalma, amely a palesztinai bevándorlás felfüggesztésére vonatkozik, helytálló, mert a palesztinai kormány a tervvel foglalkozik, hogy bizonyos időre megszünteti a zsidó bevándorlást. Ennek ellenében a kormány kész arra, hogy a zsidók néhány kérését teljesítse. Így szó van újabb országutak építéséről, néhány újabb zsidó község létesítéséről és a telavivji kikötő berendezéséről.

ügyekkel háborgatjuk, mélyen tisztelt Előfizetőnk. Ha lesz egy kis fölösleges pénze, kegyeskedjék a havi telefondíjat hozzánk alkalomadtán eljuttatni. Egyébként, hogy szolgál kedves egészsége?

4. Ideges előfizetők telefonkészülékét havonta ötször cserélik ki és a régi készülék maradványait kisöprik.
5. Öt évi megszakítás nélküli előfizetés után az előfizetőt diszoklevéllel tüntetik ki, a vezérigazgató brudert iszik vele és csekély figyelmességként 100 fontról szóló bankbetétkönyvet kap.
6. Elhunyt előfizetők temetésén a távbeszélőigazgatóság testületileg megjelenik és ötös turnusokban keservesen zokog.
7. Dadogók interurbánbeszélgetésénél a távbeszélőigazgatóság minden öt perc csak egy pernek számít.

* Uj ügyvédi iroda. Ifj. dr. H u s z á r Ödön, hites bírósági magyar-német-francia tolmács, ügyvédi irodáját Timisoara I., Str. Mercy 9. szám alatt megnyitotta. Telefon No. 3.

— Barackszállítási rekord. Kecskemétről tegnap este a vámkülföldre ezeregyszáz vagon barack indult el. A kecskeméti gyümölcszállítás terén ez jelentős rekordot képez, mivel eddig még egy alkalommal sem küldtek egy napon ilyen nagy mennyiségű barackot külföldre. Egy vagon barack Berlinbe megy, az olimpiai falu részére, mint Kecskemét városának ajándéka.

MA ESTE a nagyszámú közönséget megfélelő számú közlekedési eszköz szállítja ki az ujságírók pacsirtamezei kertünnepélyére.

augusztus 8-án

— Román katonai pilóták Angliában. Román katonai pilóták egyik nagyobb csoportja a napokban Angliába utazik. A katonai pilóták résztvesznek egy tanfolyamon, amelyen a nagy sebességű katonai repülőgépek kezelését fogják megtanulni. A különleges pilótatanfolyam egy hónapig tart.

— Betegsége elől a halálba menekült. Bittó András hatvannyolc éves Sandra községbeli gazda öngyilkossági szándékából felakasztotta magát és mire rátaláltak, már halott volt. Az idős gazdát hosszabb idő előtt szélütés érte és ennek következtében egyik oldala megbénult. Ez keserítette el annyira, hogy önként vetett véget életének.

— Női betegségek gyógyításánál a természetes „Ferenc József” keserűvizet gyakran alkalmazzák, mert könnyen bevehető, rendkívül enyhe hashajtó, hatása pedig gyorsan és minden kellemetlenség nélkül bekövetkezik.

* A Habsburg Monarchia összeomlása. A kétéfjű sas lehell. Az a tragikus bukás, amely a világtörténelemben ugyszólván páratlan, elevenül meg szemünk előtt Bruno Brehm hatalmas körképserző munkájában. A tragédia Ferenc József halálával indul meg és központjában fiatal utóda, Károly király áll. Az utolsó nagy Habsburg halála olyan súlyos feladat elé állította a fiatal uralkodót, amelynek megoldására a világnak semmiféle lánghelmje sem lett volna képes. Tele jóindulattal és mindenáron békét akar. De a sorstragédiát föltartóztatni nem tudja. A háború elvész, a front fölbomlik, a király földönfutó lesz. Két sikertelen puccs után száműzik és keserves számkivetésben, fiatalon hal meg. Felejthetetlen olvasmány: lenyűgöző, művészi, ember-leg megragadó. Bruno Brehmet nemcsak írói képessége teszi alkalmassá a világtörténelem ezen legnagyobb tragédiájának méltó földolgozására, hanem tudományos felkészültsége is. Bruno Brehm: Kétéfjű sas lehell című műve Fenyő László művészeti fordításában 436 lapon, kitűnő kiállításban jelent meg. A mű 172.— lei, minden könyvkereskedésben, vagy Lepa-génál Cluj.

Patikák éjszakai szolgálata

- Julius 27-től augusztus 2-ig városunkban a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot:
- Az I. kerületben az Alba Iulia-utcában levő Kun-gyógyszertár.
 - A II. kerületben a 3 August-uton levő Löw-gyógyszertár és a Dorobantilor-utcában levő Meisner-gyógyszertár.
 - A III. kerületben a Doja-utcában levő Röth-gyógyszertár.
 - A IV. kerületben az I. C. Bratianu-utcában levő Diana-gyógyszertár.
 - Az V. kerületben Kováry-Chioreanu Iosif gyógyszerára és Fratelián Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Fordító-irodám

I., Piata Bratianu 2 sz. alatt (a Déli Hírlap mellett) van, ahol, mint eddig is olcsón vállalom kérvények, kereskedelmi levelek, szerződések, bizonyítványok stb. kifogástalan fordítását, illetve leírását román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelven.

N. MAGDU
fordító nyelvtan és gyakorlat tanár, București
Timisoara város volt első fordítója

Előre

— Fogva maradnak az összeomlott budapesti ház építői. A budapesti vizsgálóbíró — mint azt jelentettük — néhány nap előtt foglalkozott a Rákóczi-utí ház bedőlése miatt letartóztatott H a l o m István dr. ügyvéd, a háztulajdonos Ingatlan Bank igazgatójának és E n y e d i Béla építésznek ügyével. A vizsgálóbíró akkor úgy döntött, hogy mindkettőt szabadlábra helyezi. Az ügyész felebbezése folytán az ügy a törvényszék vádtaanácsához került, amely a két letartóztatott további fogvatartását mondotta ki. A letartóztatás fenntartása mellett tegnap az ítéletábla vádtaánca is jóváhagyó határozatot hozott.

— Diplomata öngyilkossága. Az athéni jugoszláv követség palotájában S z t a n k o v i c s követségi titkár a hálószobájában tegnap reggel felakasztva találták. Hogy a fiatal diplomatát mi készítette az öngyilkosságra, ezt eddig nem sikerült kideríteni.

— Betörés a begai vámraktárba. A román folyamhajózási társaság helybeli megbízottja feljelentést tett a rendőrségen, hogy az elmúlt éjszaka ismeretlen tettesek behatoltak a begai vámraktárba, ahonnan ezerkétszáz kiló vasárut vittek el nyolcezer lei értékben. A betörőket keresik.

Iratkozzon be a **CULTURA** kölcsönkönyvtárba IV., Bulev. Carol 16. Olvashatja a legjobb magyar és német könyvujdonságokat. Déli Hírlap előfizetőinek 25 lei havonta. Minden nap cserélhet. **Telefon 15-07.**

A VILÁG LEGNAGYOBB HIDJA
a legközelebbi hetekben elkészül és San Franciscot fogja összekötni Oaklanddal. A hidat novemberben átadják a forgalomnak

Az olimpiász hirei

Ma reggel nyílik meg ünnepélyes keretek között a berlini olimpiász

Ma, szombaton nyitják meg ünnepélyes keretek között a berlini XI. olimpiai játékokat. Az ünnepségek már reggel nyolc órakor megkezdődnek, amikor zenekarok járnak be a német birodalom fővárosának utvonalaival és vidám zenével hirdetik a nemes versenyek megindulását. Délelőtt ezenkívül az összes pályán ifjúsági ünnepségek lesznek. Az ifjúsághoz azután Göbbels német propagandaminiszter beszédet intéz. Utána isztentisztelet lesz, majd az olimpiász katonai versenyzői az Unter den Linden uton elvonulnak Hitler birodalmi vezér előtt. Délután félkettőkor Hitler az egyes nemzetek olimpiai bizottságának tagjait fogadja.

A tulajdonképpeni sportünnepség csak délután három órakor kezdődik. Ekkor érkezik az olimpiai fátylafutó-staféta a stadionba, ahol meggyújtják az olimpiai tüzet. Délután négy órakor érkezik a

stadionba a birodalmi vezér az előkelőségekkel és ekkor megkezdődik az olimpiai versenyzők felvonulása. A felvonulást a görög csoport kezdi és utolsónak mint vendéglátók a német versenyzők lépnek be a stadionba. Azután Hitler beszédet intéz a versenyzőkhöz és megnyitja a XI. olimpiai játékokat. Ennek jeléül felvonják a főarbocon a Losangelesből elhozott olimpiai lobogót és harmincezer fehér galambot bocsátanak szárnyra, hogy mindenütt hirdessék az olimpiai eszme diadalát. Ugyanakkor előlép a görög résztvevők csoportjából Spiridon, az 1896. évi olimpiász maratoni győzője s átnyújtja Hitlernek az Athénből hozott olajágát. Végül a versenyzők olimpiai esküvételét következik, majd az elvonulással befejeződik a stadionban az ünnepség. Este nagyszabású színjáték lesz Berlinben.

Az 1940. évi olimpiai játékokat a japánok rendezik meg Tokióban

Berlinből jelentik, hogy az olimpiai bizottság tegnap megkezdte üléseit. A délelőtti ülésen a japán megbízott bejelentette, hogy az 1940. évi olimpiász megrendezését a japánok kívánják vállalni és erre a célra Tokióban modern új stadiont építenek. A délutáni ülésen a finn megbízott jelentette be, hogy a következő olimpiász Helsinki magának

követeli. A finnek a bizottság összes kérdéseire kielégítő választ adtak és ezzel komoly esélyük volt az olimpiász megrendezésére. Éjjel érkezett jelentés szerint a nemzetközi olimpiai bizottság harminchat szavazattal huszonhét ellenében úgy döntött, hogy az 1940. évi olimpiász Tokióban lesz.

Magyar repülők sikere

A berlini olimpiász alkalmából rendezett repülőcsillagura nagy magyar sikert hozott. A magyar repülők közül Majoros János és Buzay Árpád dr. szerepeltek kitűnően, akik hatvankét versenyző közül a hatodik helyre kerültek. A két magyar repülő teljesítménye nagyszerű, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy 3600 kilométert törött benzinezetékkel tettek meg. Majorosnak és Buzaynak hat óras késést is be kellett hozni, mert ennyi időt töltöttek Döblingenben, ahol meg akarták javítani a törést. Az ottani szakmunkásoknak azonban ez nem sikerült, mire ilyen hibával tettek meg az utolsó szakaszt. A teljesítmény meglepte a magyar repülőkröket, akik elhatározták, hogy a nagyszerű eredmény alapján Majorost összel indítani fogják a London—Ausztrália közötti tizenegyezer kilométeres nemzetközi repülőversenyen.

A spanyolok nem vesznek részt az olimpiai versenyeken

Berlinből jelentik, hogy a spanyolok lemondása folytán tegnap újból kisorsolták a gyephokki mérkőzéseket. A magyar versenyzők számára szerencsétlenül volt a sorsolás, mert az első mérkőzésen az indiai világ bajnok csapattal kerülnek össze és így már az első versenyen elvesztik esélyüket a továbbjutásra.

Kétszáz magyar tiszt Berlinben

Tegnap Berlinbe érkezett kétszáz magyar katonatiszt, akik az olimpiász lovasversenyében vesznek részt. A magyar lovasversenyzőket a berlini pályaudvaron ünnepélyes fogadtatásban részesítették.

Az olimpiai eskü letevője

Berlinből jelentik, hogy a birodalmi sportvezér határozata szerint az olimpiai esküt német atléta teszi le a résztvevők nevében. A sportvezér választása Ismay Rudolf, a losangelesi olimpián győztes súlyemelő rekorderre esett, aki a legnépszerűbb német versenyzők közé tartozik.

Hazautazik a beteg magyar műugró

Vajda László magyar műugró — miként megirtuk — Berlinben hirtelen megbetegedett. A magyar uszócsoport vezetője elhatározta, hogy Vajdát nem szerepelteti az olimpiai versenyeken, hanem amint felgyógyult, hazaküldi Budapestre.

A magyar olimpiákonok fogadtatása

A magyar olimpiákonok tegnap teljes létszámban megjelentek a hősök emlékműve előtt, amelyre Kovács József és Gerevich Aladár koszorút helyeztek. Utána a berlini városvezetés ünnepélyes fogadtatásban részesítették a magyar olimpiai csoportot.

MAGYAROK IDEGEN SZINEKBEN

Érdekes, hogy az olimpián résztvevő idegen nemzetek versenyzői között is akadnak magyar származásúak. Így a kanadai csoport tagja Csige atléta is, akinek szülei néhány évtized előtt Debreceenből vándoroltak ki Kanadába. A török csoport vezetője is magyar. A török vívók vezetője Bertly László nyugalmazott ezredes, a neves vívbajnok, aki az olasz vívókat az olimpiászra előkészítette. Az ezredes magyar származása ellenére is a török olimpiai jelvényt viseli.

Az olimpiász legyen hid, amely a világ népeit egymáshoz vezeti

Göbbels német propagandaminiszter tegnap délután 1200 külföldi újságíró és fotóriportert látott vendégül. Ez alkalommal Göbbels beszédet mondott, amelyben többek között a következőket jelentette ki:

— Németország senkinek a meggyőzését nem bántja, azonban meg kívánja, hogy vendégei is tiszteljenben tartsák Németország meggyőzését. Nem helytálló egyeseknek az a hiresztelése, hogy a német kormány az olimpiai játékokat nemzeti szocialista propaganda céljaira akarná felhasználni. Mi azt akarjuk, hogy önkön nyitott szemmel járjanak Németországban és a német

birodalmat valóban olyannak lássák amilyen. Nem akarunk önknek Potekin-falvakat bemutatni. Amit mi bemutatunk, az nem fantázia, hanem valóság. Amit építettünk, az mind szilárd, azt eldugni az önk tekintete előtt nem c. en semmi okunk. Mi azt akarjuk, hogy önkön keresztül, akik az egész világról seregettek ide, az egész világot megértsen bennünket. Azt akarjuk, hogy az olimpiai játékok alkalmán Berlinben lejtárszó nagy találkozás kerüljön hozzá annak a nagy hidnak a felépítéséhez, amelyen keresztül a világ népei egymásra találnak és egymé megértik.

Rövid visszapillantás régi olimpiászokra és azok hőseire a mai berlini nagy nemzetközi tornaünnep megnyitása alkalmán

Ma, szombaton tartják meg az év legnagyobb sporteseményének, a berlini olimpiászának megnyitó ünnepségét és holnap megkezdődik a küzdelem az egyes versenyszámokban az aranyérmekért. Az aranyérmes jelenti az olimpiai győzelmet és érthető, ha minden atléta egyetlen vágya, hogy ezt az aranyérmet megszerezze. Érdekes, hogy a legtöbb aranyérmet eddig olimpián Nurmi, minden idők legsikeresebb olimpiai versenyzője nyerte el. A nagy finn csodafutó fénykorában nemcsak husz világrekordot állított fel, hanem kilenc aranyérmet és két alkalommal a finn olimpiai csapatot segítette győzelemhez. Párisban utólrhetetlen rekordot állított fel, mert négy számban győzött. 1500, 5000 és 10.000 méteres síkfutásban, valamint a három ezer méteres akadályfutásban. Csak Nurmi csinálhatta meg azt a bravurt, hogy egy órával az 1500 méteres futásban aratott győzelme után újból starthoz

állt és megnyerte az 5000 méteres sífutást is. A fullasztó hőségben és gyors tempóban lefutott 1500 méter ut ellenfelei még lihegtek, amikor ő különösebb megerőltetés nélkül győzött 5000 méteren. Az olimpiai aranyérmes második legnagyobb halmozója az amerikai Ewry, akinek nevét már neigen ismeri senki. 1900 és 1908 között minden helyből való ugrást ő nyerte meg az olimpiákon. Ewry nyolc aranyérmet szerzett. Sikeresen szerepelt olimpiákon az amerikai német Krainlein, aki négy aranyérmet szerzett. Ezenkívül számos más atléta is szerzett négy aranyérmet. A berlini olimpiákon azonban nehezebb lesz már akár két aranyérmet megszerezni. Valószínű, hogy mégis lesz a berlini olimpiászban egy hőse, akiről még évtizedek múlva is ír fognak. Ez Owens a néger atléta, akinek emberi számítás szerint megszerezni száz, kétszáz méteres síkfutást és távolugrást.

Közel ötezer versenyző az olimpiáson

Berlinből jelentik, hogy az olimpiászra összesen 4844 versenyzőt neveztek be és ezek közül 341 nő. A legnagyobb csoporttal a németek vesznek részt, utánuk Amerika és harmadikként pedig Magyarország küldte ki a legtöbb versenyzőt.

Olasz gátfutó balesete

Az olaszokat nagyon kellemetlen meglepetés érte Berlinben. Facelli a 400 méteres gátfutó reménységük a legutóbbi edzésen súlyos rándulást szenvedett a jobb lábán és indulása kétséges. Becalli is nagy edzést tartott, de egyáltalán nem volt biztató a mozgása. A tréningeredmény alapján Becallinak nem sok esélye van.

A szellemi olimpiász eredménye

Berlinben tegnap délután hirdették ki a szellemi olimpiász eredményeit. Az építész csoportban az aranyérmes Werner Marsch német versenyzőnek jutott. A festészet győztese Eisenmenger osztrák, a grafikai csoport győztese Orgelmann svájci, a dombormű csoport kitüntetettje Vig-

Az olimpiai vízipóló

Az olimpiai vízipóló-tornán Magyarországnak Jugoszláviával, Maltával és Angliával kerül egy csoportba. Annál nehezebb sorsolást kapott a német vízipóló csapat, amelynek Franciaországgal, Csehszlovákiával és Japánnal kell megmérkőznie. A négyes döntőbe Belgium, Németország, Svédország és Magyarország várható.

Görög futballista bucarestii csapatban

Romániai sportkörökben nagy feltűnést keltett az a hír, hogy a fővárosi Venus leszerződött Humis görög futballistát, a görög válogatott labdarúgó csapat közepesatárát. Humis nagy-szerű futballista, akivel a Venus csapat-sora lényegesen megerősödik.

Közgazdaság

Pékek elégedetlenek a maximális árakkal és panaszkodnak a sokféle új illeték miatt

város ideiglenes bizottsága — miután arról beszámoltunk — nem engedélyezte a kenyér árának a pékek által kért emelését. A kérelem visszautasítása után a pékek tegnap Hollinger Miklós szakszakszervezeti elnök vezetésével külföldi képviselőket delegáltak Coman Augustin főpolgármesternél. Eljött velük a városi képviselőbizottság elnöke és a városi igazgató is. A küldöttség előadta, hogy a pékek a mai kenyérárak mellett a városi költségvetés fenntartása érdekében a május utáni hónapokban a lisztárak emelkedését követően járul a különböző adó és illetékek miatt a kenyérnek lehetetlenné teszi a kenyérnek az előírt maximális árakon való árúsítását. Ezenkívül a város újabb adókat vetett a pékekre, amelyek miatt a pékek üzemei szerint egészen napi két-három leig terjed.

Coman Augustin főpolgármester válaszában utalt arra, hogy a város ideiglenes bizottsága az ármegállapító bizottságnak alaposan megfontolt javaslata

alapján hozta meg kifogásolt döntését. Megérti, hogy a pékek saját érdekeiket védelmezik, azonban a város vezetőségének az egész lakosság érdekeit kell szem előtt tartani. Ami a város által a pékekre kivetett új illetéket illeti, az az új közgazdasági törvény alapján történt, mely máshonnan származott és elmaradt jövedelmek pótlására megengedi ennek az illetéknek a kivetését. Ezt az új városi illetéket a pékek az ország valamennyi városában fizetik. A pékeknek arra a panaszára, hogy a kenyérbélyegek alkalmazása és a bonyolult lisztkimutatások vezetése sok időfecsérléssel jár, azt válaszolta, hogy ez más városokban is így van és hogy a Bánság fővárosának pékjei sem képezhetnek kivételt a törvényes előírások alól. Végezetül megígérte, hogy kedre újból összehívja a pékek panaszainak megvizsgálására az ármegállapító bizottságot. Ennek jelentése alapján azután a város ideiglenes bizottsága szerdán újból foglalkozik majd a kenyérárak ügyével.

Constantában a buza már negyvenháromezer le. Románia gabonaeportja az év legkevesebbét adja. A vasúti közlekedés megkezdése után a buza árát a városi bizottság határozta meg. A buza árát a városi bizottság határozta meg. A buza árát a városi bizottság határozta meg.

Constantában a buza már negyvenháromezer le. Románia gabonaeportja az év legkevesebbét adja. A vasúti közlekedés megkezdése után a buza árát a városi bizottság határozta meg. A buza árát a városi bizottság határozta meg.

MATÓL KEZDVE ISMÉT A RÉGI ÜZLETI ZÁRÓRA LÉP ÉRVÉNYBE. Az üzletek este hét órákor zárnak. Kivételt képeznek az élelmiszerüzletek, amelyek este nyolc óráig maradhatnak nyitva. Szombaton és ünnep előtti napon valamennyi üzlet este nyolc órákor zár. A déli záróra egy órákor kezdődik és három órákor ér véget.

Félmilliárd leiel aktív Románia májusi havi külkereskedelmi mérlege. A Hivatalos Lap július 20-iki száma közli a májusi havi külkereskedelmi mérleg adatait. E szerint ebben a hónapban az import 49,101,900 kilogram volt, 923,192,000 lei értékben, míg az export 881,216,700 kilogram, 1,473,480,000 lei értékben. A kereskedelmi mérleg tehát az export javára 550 millió 297,000 lei aktívummal zárult.

Ma életbe lép az új román-osztrák utazási egyezmény. Augustus elsején életbe lép az Ausztria és Románia között létrejött, Magyarország, Csehszlovákia és Lengyelországon keresztül történő utazási és csomagszállítási egyezmény. Az egyezménynek megfelelően az államvasutak szervei külön I., II. és III. osztályu jegyfüzeteket bocsájtanak forgalomba, amelyek 2 hónapig érvényesek. Az egyezmény értelmében a csoportos kiránduló utasok számára a román, magyar, osztrák, csehszlovák és lengyel vasutak 30 százalékos engedményt nyújtanak. Minden 25-30 főtől álló csoport vezetője ingyen utazhat, nemkülönben minden 50 főtől utazó egy-egy utas. A magyar államvasutak csak két személy részére biztosítanak ingyen utazást, bármilyen létszámú legyen is az utazó csoport. A csomagokat a nemzetközi díjszabás szerint számítják fel. Elfogadnak kisérő nélküli csomagokat is.

Barátságos irányzatú a bánsági gabonapiac, ahol bőséges kínálat mellett élénk a kereslet is. Az üzleti forgalom élénk és rengeteg bánsági búzát szállítanak külföldre. A piaci árak a következők: bánsági ujbúza 380, tengeri 295, zab 250, takarmányárpa 260, korpa 275, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 720, nagymalmi liszt 740, tókmag 1000, bánsági repce 620, míg a káposztarepce 680 lei száz kilónként.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Francia frank 660-690, svájci frank 32,55-33,40, belgas 17-18, angol font 502-507, olasz lira 8,30-9,90, török font 78-81, dollár 99-110, német márka 38-40, hollandi forint 67-69, cseh korona 4-4,50, magyar pengő 24-26, osztrák schilling 23-24,60, zloty 13,80-19,50, szerb dinár 2,90-3,30.

Valuták szabadforgalmi árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Francia frank 10-11, svájci frank 53-54, belgas 28-30, dollár 161-165, angol font 855-865, olasz lira 11-11,50, német márka 43-45, hollandi forint 115-120, cseh korona 6,40-6,60, osztrák schilling 31-32, zloty 25-27, magyar pengő 32-33, dinár 3,30-3,60, török font 120-125, Napoleon-arany 1145-1150, arany font 1400-1445.

MOZI
MOZIK MŰSORA:
Szombat, augusztus 1.
Apolló-mozi: A boldogság.
Capitol-mozi: Napsugárkisasszony.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Régi előfizető, Resita. Fűának magyar felekezeti iskolába való beiratása ügyében lapunk mai számának más helyén terjedelmes cikkben részletes felvilágosítást találhat.

Félegyházi András:

Lakodalom van a mi utcánkba... Élethép vőfélyversekkel

48

Nemsokára azután különböző édes süteményt hoznak. Ezekkel nagy tálak és tálcák vannak teli és megrakják velük az asztalokat. Az édes tészták behozatalakor a vőfélyek egyike elmondja az utolsó ételverset, amely így hangzik:
Hófehér szép lisztből készült e sütemény, cukorral vegyítve nem is igen kemény, mazsolaszőlővel van telisded tele, sok más pompás dolgot is tettem ám bele, oly édes e tészta, mint a csurgatott méz, menten megkivánja az ember, ha ránéz, szereti is nagyon minden asszonyféle, a lányok se tudnak betelenni véle, még a férfiember is igen kedveli, tessék tehát, kérem, lássanak csak neki.
Már közel járt az idő éjfélhez, amikor Agócs János apátplébános kezébe fogta a kést és megkocogtatta vele a poharát. A csengés belezugott a beszélgetésbe, amely hirtelen megszűnt. A csendben azután felállott a népszerű pap és a következő szavakat intézte a nézőkhez:
— Kedves hiveim, Istenben való szeretett gyermekeim! Nagy örömmel gyűltünk ma itt össze. Felvégi Szabó Károly uram és a felesége és Tajti András uram, akit különben mai névnapja alkalmából is sokáig éltessen az Isten, valamint a kedves felesége ma bocsátották a szülői felügyelet alól két kedvelt gyermeküket, Erzsit és Palit. Ezek ma önálló tüzehelyet alapítottak maguknak, amely szándékukhoz a menybéli Atya áldását is megnyerték. Mint Isten szerény szolgálója örömmel

résziesíttem őket a házasság szentségében és őszinte szívből kívánom, hogy ezen a házasságon legyen az Ég áldása. Kívánok nektek tartós boldogságot, egymás iránt soha el nem muló szeretetet és egyetértést. Kövessék azt a példát, amelyet mindketten a szülői házból láttak és akkor igazi keresztény házasságot fogtok élni, amelyben a Mindenható tetszését fogja találni. Kívánok nektek minden jót, az itt levő vendégeknek pedig zavar-talan, tiszta mulatságot.

Miközben a cigánybanda tuszt húzott, Agócs apátplébános a fiatal párral, az örömszülőkkel, majd a körülötte ülő vendégekkel koccintotta össze poharát. Ivott az egészségükre, aztán Kolozsvári káplánnal együtt felkelt a helyéről és miközben intett a vendégeknek, hogy ne zavartassák magukat, szépen eltávozott a lakodalomból. Minden keresztény vendéglátó gazda tudja, hogy éjjelkegy papi embert nem illik marasztalni, mert úgy sem maradhat, mivel reggel misét kell mondania és így éjszaka tizenkét óra után már sem ételt, sem italt nem fogyaszt-hat.

Régekte félegyházi lakodalomban csak a téstzaneműk behordása után került sor a felköszöntőkre. Az elsőt mindig a jelenlevő papi ember mondotta. Csak azután mondották el a vőfélyek verses áldomásait. Tajti Pali és Felvégi Szabó Erzszi lakodalom az első verses felköszöntőt Némedi Varga János így mondotta:

Amikor őseink szép ünnepélyt ültek, az asztalra teli serlegek kerültek, mikor együttesen mulattak, örültek, szép áldomást mondtak és úgy lelkesültek.

Ezt a híres szokást én is hadd kövessem, teli poharamat én is emelhessem, az áldomásomat én is elzenghessem,

azután fenéig borom üríthessem. Legelőször is, mint atyáink tevének, dicséretet mondok Isten szent nevének, áldjuk őt mindnyájan égi kegyelméért, hogy a szent esküvő malasztalát véget ért, kérjük, hogy fogadja ő szent kegyelmébe s tartsa meg az új párt egész életében, a két örömánya az örömannyákkal örvendezzenek majd jó kis unokákkal, násznagy uraimék ő szívességükért nyerjenek Istentől égi és földi bért, koszoruleányok, koszoruleányok, nektek is szívből minden jót kívánok. A többi érdemes vendégek mindnyájan éljenek örömben, tartós boldogságban, és majd évek múlva apraja és nagyja gondoljon örömmel, vissza e szép napra.

Amikor a vőfély az áldomást befejezte, magasra emelte a poharát és azt egyetlen hajtásra kiitta. Pédáját követték az összes férfiak és legények. Az asszonyok és leányok természetesen most is, mint az egész lakodalmi vacsora során, éppen olyan vigyázva értették ajkukat a borba, mint a pici madár csőrét a vízbe.

Azután egy darabig tovább folyt a különböző sütemények fogyasztása. Sok férfi és legény szívében a kedv már magasra szökken és bizony cigányzene mellett egymásután gyújtottak rá a különböző szebbnél-szebb magyar nótára. A fiatalok lába már nagyon viszkedett és alig várta a táncot. Asztalontásra előbb azonban nem kerülhet a sor, amíg a vőfélyek mindenkire, akit illet, rá nem mondják a négyesoros verses felköszöntőt. Ezeket a felköszöntőket a vőfélyek felváltva mondják és amikor éljente kiáltanak, mindenki iszik a borából. Amíg aztán szól a következő felköszöntő, az emberek újra töltik a poharaikat.

Tajti Pali és Felvégi Szabó Erzszi esküvőjén a vőfélyek a vőlegényre, a menyasszonyra, az örömszülőkre, a násznagyokra, a koszoruleányokra, a koszoruleányokra és a többi vendégre a következő felköszöntőket szavalták:

Boldogiton Isten, vőlegény, tegedet, e világon tegye széppé életedet ékcsitse jólét a te házad táját, bu sohase érje szived boldogságát.

— Éljen!
Menyasszony, bokrostul áldás a fejedre, ne boruljon soha gyászfelhő egedre, napjaid teljenek, folyanak kedvedre, ég gondot viseljen becses személyedre, — Éljen!

Az örömszülőknek öröm ma a napja, ez az öröm őket soha el ne hagyja, gyermekeik időm mindig viduljanak, boldogságuk láttán mindig tapsoljanak, — Éljen!

Kedves násznagy urak jó egészségéért, iszom borom az ők kívánt életéért, az Isten megáldja minden szándékukat, tartsa boldogságban mindig a házukat, — Éljen!

És ti deli szüzek, hajadon leányok, köszöntő szavammal most hozzátok szállók, nektek is mielőbb jó férjet kívánok, hogy felleljétek a földi boldogságot, — Éljen!

Derék barátaim, ifju szál legények, hozzátok én mostan komolyan beszélek, kívánom, nyervek szorgos feleséget, hogy megtudhassátok, mi a boldog élet, — Éljen!

Mindnyájan, akik ma itten megjelentek, éljenek sokáig egészségben kentek, tisztesség kedvéért kik gyülekeztek, a mennyei Uról áldottak legyetek, — Éljen!

— Éljen!
(Folyt. köv.)

Augusztus

1

szombat este

A Kisebbségi Ujságírók kerti ünnepélye a Pacsirtamezőben

Tombola értékes díjakkal grandiózus műsor, táncverse

Rádió

Szombat, augusztus 1. Bucuresti. Reggel 6.30: Ritmikus reggeli torna, utána hírek. Majd hanglemezek és háztartási tanácsadó. Délben 1.30: Kulturális és sportközlemények. 1.30: Szórakoztató-zene hanglemezek. 3: Hírek. Este 7.3: A chisineui nemzeti muzeum. Iov D. előadása. 7.20: Zenekari hangverseny. 8: Bacalogiu C. dr. egészségügyi előadása. 8.20: A zenekari hangverseny folytatása. 9.5: Patrascanu Emil mérnök előadása. 9.20: Tánczene. 10.30: Hírek és sportközlemények. 10.45: Zenekari hangverseny. 11.45: Hírek francia és német nyelven a külföldi rádióhallgatók részére. 11.55: Hírek a belföldi rádióhallgatók számára. Budapest. 7.45: Torna. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 1.5: Zongorahangverseny. 1.40: Hírek. 2: Cigányzene. 3.40: Hírek. 4.50: Az

olimpiász ünnepélyes megnyitásának közvetítése Berlinből. 6.25: Rádiószalonzenekar. 7.35: Zagon István vidám negyedórása. 8: Táncclemezek. 8.30: A rádió külügyi negyedórása. 9.10: Az Autón szerzett menyasszony című vígjáték közvetítése. 10.50: Hírek. 11.10: A 24 tagu cigánygyerek zenekara muzsikál. 12: Enekhangverseny. 12.30: Jazz. Budapest II. Délután 6: A távolbalítás. Zakariás János előadása. 8: Gazdasági előadás. 9.15: Zenekari hangverseny. 10: Hírek. 11: Az Olimpiász ünnepélyes megnyitásának közvetítése Berlinből. Bécs. Délután 5: A berlini olimpiai megnyitótünnep közvetítése. Este 7: Citerazene. 11.10: Könnyű-hanglemezek. Deutschlandsender. Délután 4.15: Hitler kivonul az olimpiai stadionba. 5: A XI. olimpiai játékok megnyitótünnep. Este 7: Ünnepi hangverseny. 8.10: Tarka zenés est. Milánó. Este 9.45: Operaelőadás. Prága.

Este 10: A svájci nemzeti ünnep közvetítése Beromünsterből.

Vasárnap, augusztus 2. Bucuresti. Reggel 7.30: Ritmikus reggeli torna, majd hírek. Utána hanglemezek és háztartási tanácsadó. 11.55: Szentbeszéd. 12.10: Egyházi hangverseny. Délben 1.45: Hangverseny. 1.30: Kulturális és sportközlemények. 1.40: A hangverseny folytatása. 2.15: Hírek. 2.30: A hangverseny folytatása. 3: Előadás. Este 7.15: Tánczene. 8: Felolvasás. 8.20: A tánczene folytatása. 9: A kis ráriózenekar hangversenyének közvetítése. 10.5: Gadiu Anna énekhangversenye. 10.40: Sportközlemények. 10.55: Olasz zene, hanglemezek. 11.55: Hírek. Budapest. 10.30: Hírek. 11: Református istentisztelet. 12: Katolikus istentisztelet. 1.30: Hanglemezek. 2.40: Előadás. 2.55: Cigányzene. 3.15: Előadás. 4.50: Szalonzenekar. 5.30: Tormay Géza előadása.

6.30: Révay Géza elbeszélései. 7: Hóhull. Közvetítés Budapest fürdőiből. 8.10: S. Ernő csevegése. 8.35: Gordonkahangverseny. 9.10: Olimpiai híradás. 9.40: Operarészletek. 11: Hírek és sporteredmény. 11.30: Cigányzene. 12.20: Táncclemezek. Hírek. Budapest II. Délben 12: Kafonainlók. 4: Cigányzene. 4.20: Mit üzen a rádió. 7.10: Előadás. 8.40: Hiuság és divathób. Előadás. 9.55: Hírek és sporteredmény. 10.10: Jazz. 11.30: Olimpiai híradás. Budapest. Délután 6.40: Rádiózenekar. 9.5: Hanglemezek. 11.30: Hangverseny. Berlin. Este 9: Könnyű és tánczene. Deutschlandsender. Reggel 8: Szórakoztató-zene. Közben könnyű atlétikai versenyek. Délután 4: Tánczene. Este 7: Szórakoztató-zene. Közben tudósítás a hokiversenyről. 9: diózenekar. Milánó. Este 9.40: Szimfonikus hangverseny.

Ápróhirdetések

Oktatás

Pótvizsgára előkészítés

új, bevált módszer alapján, francia, német, számtan és kereskedelmi tárgyakból. Cím: Jachan könyvkereskedés, I. Bánáti Bank-egyesület-palota (színház mellett). Telefon 17-85. (4397)

Pótvizsgára lelkismeretesen előkészít vizsgaelőkészítésben nagy gyarkorlattal bíró hölgy, elsősorban román nyelv és irodalom-ból, franciából, történelemből stb. Cím: I., Bulev. Regina Maria 3. II. em. 6 ajtó. Értekezni lehet minden délután 4-6 óra között. Eddigi sikerei: garantálják az eredményt.

Alkalmazás

Mindenes

akí a főzéshez ért, azonnal felvétetik. Cím: Str. Mircea Voda 3.

Cséplési időre

intelligens kiegészítő munkaerőt keres, özv. Scharff Jenőné, Rauti-gazdasága. (4526)

Franciául beszélő

nőt keresünk 9 éves leányka mellé. Cím a kiadóban. (4530)

Állást keres

32 éves

erőteljes férfi, bármilyen munkát elvállal. Vendéglőben esetleg csapos, vagy háziisztergál teendőket is ellátná. Timisoara I., Str. Galati 4. Szabó Imrénél. (4412)

Raktárnok

va ehhez hasonló állást keresek. Bővebet a kiadóba. (4473)

Az ország egyetlen vendéglátó ipari szaklapja

Gazeta Restauratorilor și Hotelierilor
Vendéglősök és Szállodások Lapja

Timisoara I., Strada Caruso 3
megjelenik minden szombaton.
Ott kell legyen minden vendégiparos asztalán

Optikus

állást keres. Cimeket kérek a kiadóba „35 éves” jeligére leadni. (4527)

Bármilyen állást

keres ügyes, megbízható leépített kereskedő-ségéd. Cimeket kérem a kiadóba leadni. (4528)

Bahás

1 szobás

fürdőszobás lakást, szeptember 1-re keresek. Cimeket „Házaspár” jeligére a kiadóba kérk. (4474)

2 szobás

fürdőszobás, előszobás lakás a IV-ik kerület siején, kerestetik. Cimeket kérek a kiadóba leadni. (4475)

2-szobás lakás

fürdőszobával és konyhával, az első kerület központjában, kiadó. Str. Marasesti 14, I. em. háztulajdonosnál, telefon 323. (4524)

Kiadó

egy szoba, konyha, éléskamrából álló lakás. Str. Cipr. Porumbescu 117. (4525)

Modern

kétszobás lakás, kiadó. Harmadik kerület központjában, park és virágkertek. Piata Crucii 2. (4519)

Bérbe kerestetik

november 1-re, II. kerületben, modern 3 vagy 4 szobás kertes családi ház, vagy villa, közel a központhoz, vagy villamos megállóhoz. Cimeket kérem Kigyó gyógyszerárba, II., Piata Traian 7. Telefon 542. (4529)

Ha szép akar lenni

Használjon **KILKA**-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliompudert három színben.
Kapható kizárólag a **Városi gyógyszerárban** a „Fekete Sas” I., Piata I. C. Bratiano

1936. LIPCSEI ŐSZIVÁSÁR

Augusztus 30-tól szeptember 3-ig

60 százalék utazási kedvezmény az összes német birodalmi vasutakon!

Felvilágosítást nyújt:

Angerbauer Jenő, tb. képviselő, Timișoara I., Str. Gen. Praporgescu 2. Telefon 70

Leipziger Messamt / Leipzig / Deutschland

Augusztus 1-én, szombat este

lesz a

Kisebbségi Ujságírók nyári ünnepélye

a Pacsirtamezőben

A műsorban maguk az ujságírók is fellépnek, a tombola tárgyai komoly értéket képviselnek, a Keleti bár külön szenzáció!

A bevétel a kisebbségi ujságírók szanatóriumalapjára fordítják

Nyomatott a „Temesvarer Zeitung” kör orgógépén, Timișoara I., Piata Tepeș Voda 2.

Adás-vétel

Előszoba

garderobszekrény, megvételre kerestetik. Cimeket kérem „Vétel” jeligére a kiadóba leadni. (446)

Modern háló

használt, de jó karban lévő, megvételre kerestetik. Cimeket kérek ármegjelöléssel a kiadóba „Jókarban lévő” jeligére leadni. (447)

Jégszekrény

2 ajtó, háztartás részére, javítható állapotban, igen olcsón eladó. Megtekinthető délután 5 óráig. IV., Ion Bratianu-utca 29. I. em. 2. ajtó. (438)

Olcsón eladó

egy komplett ónémet ebédő, II., Petru Tegeș 2, II. em. Radocsay. Megtekinthető 1-3 óra között. (451)

Egy hold

bőven termő fiatal szőlő és formafákból álló nemes gyümölcsös és házhelyek nagyon jó tányosan eladók: Schneider, III., Calea S. gului 45. (5-ös villanyos) Ugyanott egy szobás lakás kiadó. (4511)

Szekréter

gyönyörű antik arab, jutányosan kapható. Cím a kiadóban. (284)

Ebédlőasztal

ovális, jó karban lévő, eladó. Cím a kiadóban. (2848)

Márkás festmények

nagyon olcsón eladók. Bővebet a kiadóban. (2840)

Különléle

Herzl

augusztus 4-én vállal mindenféle megbízást Budapestre és vissza. Uj cím: IV., Str. Emanuel Gojdu 3. Telefon 17-24. (3473)

Hölgyek figyelmébe!

Harisnyaszem felszedést pontosan és olcsón vállalok. II., Str. Tigruhii 18. Utcai lakás, utolsó ajtó. (252)

HIRDESSEN

A DÉLI HIRLAPBAN